

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Advies (BRUGEL-ADVIES-20220913-349)

Betreffende het verslag van de distributienetbeheerder over de uitvoering van de openbare dienst opdrachten inzake elektriciteit en gas voor het jaar 2021

Opgesteld op basis van artikel 25 §1 lid 3 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en op basis van artikel 19 lid 2 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

13/09/2022

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag en context.....	3
2	Globale kosten van de ODO's	4
2.1	Gas.....	4
2.2	Elektriciteit	4
2.2.1	Focus op de openbare verlichting	5
2.3	ODO's gefinancierd door het Gewest.....	8
3	ODO van sociale aard	8
4	Beheer van de openbare verlichting.....	8
4.1	Algemene toestand van het verlichtingspark op het gemeentelijk wegnnet	9
4.1.1	Aantal verlichtingspalen	9
4.1.2	Technische kenmerken en energiestatistiek van de verlichtingspalen	9
4.1.3	Dimverlichting.....	12
4.2	"Bouw"activiteiten gerealiseerd in 2021	12
4.3	"Onderhouds"activiteiten gerealiseerd in 2021	13
4.3.1	Systematisch onderhoud.....	13
4.3.2	Herstelling.....	14
4.4	Stroomverbruik van de verlichtingspalen in 2021	15
4.5	Aandachtspunten.....	16
4.5.1	Belichting van het erfgoed.....	16
4.5.2	Beheer van de verlichtingspalen op gekadastreerde percelen	17
4.5.3	Investeringscriteria.....	18
4.5.4	Opvolging van de businesscase van het project Intelligent Street Lighting	18
4.5.5	Evolutie van de activiteit van het beheer van de openbare verlichting	18
5	Stroomtoevoer voor kermissen en festiviteiten	20
6	Conversie van arm gas naar rijk gas	21
7	De relatie met de consument	21
8	Opmerkingen betreffende SolarClik en NrClik.....	24
9	Conclusie	25

Lijst van de illustraties

Figuur 1:	Evolutie van het aantal verlichtingspalen	9
Figuur 2:	Evolutie van het gemiddelde vermogen per verlichtingspaal	12
Figuur 3:	Evolutie van de vervangen lampen in het kader van het preventieve onderhoud.....	13
Figuur 4:	Evolutie van de verschillende types storingen	14
Figuur 5:	Evolutie van het stroomverbruik van de verlichtingspalen	16
Figuur 6:	Lijst van de 10 vaakst voorkomende oorzaken van ontevredenheid in 2021 t.o.v. het aantal afgesloten klachten (Bron: SIBELGA)	22
Figuur 7:	Rangschikking van de oorzaken van de gegronde klachten (Bron: SIBELGA).....	23

I Juridische grondslag en context

Artikel 25 §1 lid 3 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de "elektriciteitsordonnantie") en 19 lid 2 van de ordonnantie betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de "gasordonnantie") en artikel 25bis van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepalen het volgende:

"§ 1. Vóór 1 oktober van ieder jaar maakt de distributienetbeheerder een programma voor de uitvoering van alle openbare dienstopdrachten en -verplichtingen over aan de Regering voor het volgende jaar, de daaraan verbonden begroting die zijn goedgekeurd door de Regering na het advies van BRUGEL.

Vóór 31 maart van ieder jaar maakt de distributienetbeheerder een verslag van de uitvoering van alle openbare dienstopdrachten en -verplichtingen over aan de Regering die verwezenlijkt werden tijdens het voorbije jaar alsook van de daaraan verbonden rekeningen. Dit rapport omvat tevens een vergelijking van de begroting dat is ingeschreven en gerealiseerd voor de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen met de inkomsten die door de distributienetbeheerder werden aangeduid in zijn tariefvoorstel. De Regering keurt dit verslag goed na advies van BRUGEL.

Het verslag en de rekeningen worden na goedkeuring door de Regering overgemaakt aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. De Regering kan de vorm en de inhoud van het verslag bepalen.

§ 2. BRUGEL kan ter plaatse alle boekhoudkundige stukken of andere raadplegen, ter plaatse en door middel van steekproef de effectiviteit van de werken gefinancierd in verhouding tot de kost en de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten laten nagaan. Het personeel dat de raadplegingen en controles uitvoert, wordt daartoe aangewezen bij besluit. BRUGEL kan een bedrijfsrevisor toevoegen aan het aangewezen personeel om de rekeningen met betrekking tot de uitvoering van openbare dienstverplichtingen en -opdrachten van de netbeheerder te onderzoeken.

§ 3. De netbeheerder organiseert zijn boekhouding zo dat de lasten en de opbrengsten verbonden aan iedere verplichting en opdracht van openbare dienst die hij op zich neemt, geïdentificeerd kunnen worden."

Met het huidige advies voldoen we aan deze verplichting.

Het verslag betreffende de uitvoering van de openbare dienstopdrachten (hierna "ODO's") in 2021 werd opgesteld in overeenstemming met de procedure bedoeld in artikel 25 §1 lid 3 van de elektriciteitsordonnantie en in artikel 19 lid 2 van de gasordonnantie, die in wezen stellen dat de distributienetbeheerder (hierna "DNB") vóór 31 maart van ieder jaar een verslag overmaakt van de uitvoering van alle openbare dienstopdrachten die verwezenlijkt werden tijdens het voorbije jaar. Dat verslag moet, na advies van BRUGEL, door de Regering worden goedgekeurd en overgemaakt aan het Parlement.

SIBELGA heeft zijn verslag per mail overgemaakt aan BRUGEL op 22 april 2022. De inhoud van de ODO's die tijdens het jaar 2021 door SIBELGA zijn verwezenlijkt, vloeien voort uit de ODO-programma's die na [advies](#)¹ van BRUGEL door de Regering zijn goedgekeurd.

¹ Het gaat om advies nr. 274 betreffende het programma van de openbare dienstopdrachten 2020 van SIBELGA.

Het huidige advies betreft de ODO's verwezenlijkt door SIBELGA in 2021.

2 Globale kosten van de ODO's

2.1 Gas

Onderstaande tabel toont de vooropgestelde en gerealiseerde kosten van de verschillende ODO's in 2021.

	Vooropgestelde begroting 2021[€]	Begroting 2021 tariefvoorstel [€]	Gerealiseerd in 2021[€]	Gerealiseerd in 2020 [€]
Activiteit beschermde klanten	1.586.176	857.953	2.111.810	<u>982.467</u>
Veiligheid van de binnengasinstallaties	791.872	717.465	737.532	<u>601.897</u>
Plaatsing gasstop	97.799	61.661	93.162	<u>22.301</u>
Opvolging klanten en klachtenbeheer	202.287	181.543	188.540	<u>211.705</u>
Conversie arm naar rijk gas	418.593	190.830	393.276	<u>396.671</u>
Einde contract	144.582	83.134	68.585	<u>55.955</u>
Totaal	3.241.306	2.092.586	3.592.905	<u>2.270.996</u>

Tabel I: Kosten van ODO's Gas

Tabel I roept meerdere opmerkingen en observaties op:

- 111% van de vooropgestelde begroting is gerealiseerd. Deze overschrijding is toe te wijzen aan de activiteit van beschermde klanten.
- We stellen vast dat het vooropgestelde bedrag voor de ODO "einde contract" overschat werd voor 2021, in tegenstelling tot 2020 waar de gerealiseerde kosten in lijn lagen met de begrote kosten.
- De tussenkomst van de reguleringsfondsen bedraagt 1.691.149 euro in 2021, een aanzienlijke stijging vergeleken met het voorgaande jaar (waar het 414.650 euro bedroeg). Deze interventie compenseert ongeveer 50% van de kosten van de ODO's gas, vooral omwille van de afwijking van de post "activiteit beschermde klanten".

2.2 Elektriciteit

Onderstaande tabel toont de vooropgestelde en gerealiseerde kosten van de verschillende ODO's in 2021.

	Vooropgestelde begroting 2021[€]	Begroting 2021 tariefvoorstel [€]	Gerealiseerd in 2021 [€]	Gerealiseerd in 2020 [€]
Plaatsing en verwijdering van begrenzers	2.812.235	2.763.117	2.197.791	<u>2.235.244</u>
Activiteit beschermde klanten	1.788.577	1.102.942	1.956.468	<u>1.277.926</u>
Openbare verlichting	34.067.786	21.968.416	26.841.287	<u>24.860.041</u>
Opvolging klanten en klachtenbeheer	375.676	296.201	350.145	<u>393.166</u>
Kermissen en feestelijkheden	69.886	71.156	186.052	<u>124.923</u>
Einde contract	219.352	144.421	130.701	<u>105.199</u>
Chargyclick	292.750	0	239.485	<u>0</u>

Totaal	39.626.262	26.346.253	32.024.628	28.996.499
---------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Tabel 2: Kosten van ODO's Elektriciteit

Tabel 2 roept meerdere opmerkingen en observaties op:

- 81% van de vooropgestelde begroting is gerealiseerd. Dit verschil is vooral te wijten aan overschattingen van de ODO-begroting voor openbare verlichting.
- De bovenvermelde overschatting van de openbare verlichting houdt verband met de plaatsing van slechts 82% van de voorziene verlichtingspalen. Na SIBELGA te hebben ondervraagd hierover, blijkt dat de plaatsingsprojecten deel uitmaken van een proces dat gemiddeld twee jaar duurt, en de impact van de COVID-19-crisis in 2020 was nog voelbaar in 2021.
- Er werd in 2021 een nieuwe ODO geïntroduceerd onder de vorm van een overgangproject met de naam ChargyClick. De bedoeling is om 400 laadpalen voor elektrische voertuigen op de openbare weg te installeren. De regering heeft als dusdanig de aanbevelingen van BRUGEL opgevolgd door dit project goed te keuren. Toch had BRUGEL gewezen op het feit dat de financiële verantwoordelijkheid diende overeen te stemmen met de voorwaarden van een toekomstig regeringsbesluit, en dat deze financiering gecontroleerd zou worden bij de ex post tariefcontrole. Het regeringsbesluit van 10 november 2021 ² bevestigt de betaling van de kosten van dit project via de begroting voor openbare dienststopdrachten.
- De overschrijding van de voorziene begroting voor de "activiteiten beschermde klanten" houdt sterk verband met de stijging van oninvorderbare schulden. Na SIBELGA te hebben ondervraagd over dit onderwerp, bleek dat de stijging van oninvorderbare schulden verband houdt met een toename van de activiteiten van het invorderingsbureau in 2021 na 2020, een jaar met weinig activiteit door de lockdown.
- De tussenkomst van de reguleringsfondsen compenseert de verschillen tussen de tariefopbrengsten en de gerealiseerde kosten voor een bedrag van 5.678.375 euro, een sterke stijging t.o.v. 2020 (waar de tussenkomst 525.170 euro bedroeg). Deze vaststelling kan verklaard worden door een te lage tariefprognose voor 2021 voor openbare verlichting, met lagere voorziene inkomsten dan in 2020, terwijl de gerealiseerde kosten hoger lagen.

2.2.1 Focus op de openbare verlichting

Gelet op het belang van de bedragen die worden ingezet voor het beheer van openbare verlichting (die de belangrijkste ODO is), volgt BRUGEL deze activiteit zeer nauw op. Met name in 2021 vertegenwoordigt deze activiteit 75% van de totale begroting "realisaties van ODO's elektriciteit en gas samen" (een kleine terugval tegenover 2020, waar het onderdeel openbare verlichting voor 80% van de gerealiseerde kosten stond). Daarbij zij ook opgemerkt dat de gerealiseerde begroting van de ODO's elektriciteit en gas samen tussen 2020 en 2021 met 14% is gestegen (na een stijging van 10% tussen 2019 en 2020). Zoals hieronder uitgelegd, is deze stijging vooral te verklaren door de evolutie van de post "onderhoud en herstellingen" voor openbare verlichting, die in 2021 aanzienlijk is toegenomen.

De begroting voor het beheer van de openbare verlichting is immers in 3 posten opgesplitst:

- De constructie van de installaties
- Het onderhoud van de installaties
- De stroomvoorziening

Tabel 3 toont de evolutie van de bedragen, verbonden aan de tariefprognoses, de begrote kosten en de gerealiseerde kosten van deze drie posten.

Daarenboven voorzien de tariefmethodologieën in de integratie van alle ODO-projecten in het ODO-programma, ook al worden deze gefinancierd door de tariefsaldi (bijvoorbeeld: IT-ontwikkeling voor de openbare verlichting,...). Deze kosten werden voor het eerst vermeld in 2021. In 2021 wordt een bedrag van 495.430. euro vermeld in het project openbare verlichting. Dit bedrag voegt zich bij de post "constructie van de installaties voor openbare verlichting".

De door SIBELGA vooropgestelde budget voor het beheer van de openbare verlichtingsactiviteit wordt vastgelegd in zijn ODO-programma's, die hij elk jaar voorlegt aan de Regering en BRUGEL. De begroting voor 2021 die in zijn ODO-programma werd opgenomen, bedroeg zo 34.067.786 euro.

Zoals weergegeven in Tabel 3 is het budget dat door SIBELGA is "gerealiseerd" voor hetzelfde jaar 21,2% lager dan het vooropgestelde budget (net als in 2020). Het "gerealiseerde" budget daarentegen, is veel hoger dan het vooropgestelde budget van de tariefprognose (+22,2%). Het gebruik van de tariefsaldi was dus erg belangrijk in 2021, in tegenstelling tot het voorgaande jaar.

	Tariefvoorstel 2018	Programma 2018	Gerealiseerd in 2018	Tariefvoorstel 2019	Programma 2019	Gerealiseerd in 2019	Tariefvoorstel 2020	Programma 2020	Gerealiseerd in 2020	Tariefvoorstel 2021	Programma 2021	Gerealiseerd in 2021
Openbare verlichting	23.718	25.095	23.777	21.247	27.218	21.968	23.777	31.564	24.860	21.968	34.068	26.841
<i>Constructie van de openbare verlichting</i>	<i>12.088</i>	<i>13.282</i>	<i>12.275</i>	<i>9.747</i>	<i>15.024</i>	<i>10.411</i>	<i>12.275</i>	<i>16.430</i>	<i>13.027</i>	<i>10.411</i>	<i>21.041</i>	<i>13.491</i>
<i>Onderhoud van de openbare verlichting</i>	<i>5.188</i>	<i>5.456</i>	<i>5.337</i>	<i>5.315</i>	<i>5.337</i>	<i>4.971</i>	<i>5.337</i>	<i>5.225</i>	<i>5.043</i>	<i>4.971</i>	<i>6.335</i>	<i>6.771</i>
<i>Levering van energie aan openbare verlichting</i>	<i>6.441</i>	<i>6.357</i>	<i>6.164</i>	<i>6.185</i>	<i>6.857</i>	<i>6.586</i>	<i>6.164</i>	<i>7.413</i>	<i>6.789</i>	<i>6.586</i>	<i>6.692</i>	<i>6.580</i>
		Realiteit vs. programma	-5,30%		Realiteit vs. programma	-23,89%		Realiteit vs. programma	-21,24%		Realiteit vs. programma	-21,21%
		Realiteit vs. prognose	0,20%		Realiteit vs. prognose	3,28%		Realiteit vs. prognose	4,36%		Realiteit vs. prognose	22,18%

Tabel 3: Opvolging van de begroting openbare verlichting (alle bedragen zijn uitgedrukt in k euro)

De verschillende posten betreffende het beheer van de openbare verlichting worden geanalyseerd in deel 5 van het huidig advies.

2.3 ODO's gefinancierd door het Gewest

Al deze ODO's worden gefinancierd door het Gewest en zijn daarom niet gedragen door de tarieven. Op te merken valt echter dat de ODO MobiClick maar gesubsidieerd lijkt tot 50%, waarbij artikel 4 van het besluit 2021033808 van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt dat de "kosten die niet betaald worden door de subsidie ten laste vallen van de overheden die deze genieten". SIBELGA heeft aan BRUGEL bevestigd dat deze kosten wel degelijk zullen worden afgehouden van de dividenden die verdeeld worden aan de aandeelhouder.

	Vooropgestelde begroting [€]	Begroting tariefvoorstel [€]	Gerealiseerde begroting[€]
NRClick elektriciteit	2.267.972	0	
NRClick gas	1.221.216	0	
SolarClick	1.871.707	0	
RenoClick Total	5.360.895	0	3.376.498
MobiClick	293.457	0	240.800
Totaal	5.654.352	0	3.617.298

Tabel 4: Kosten van ODO's gefinancierd door het Gewest

3 ODO van sociale aard

De volledige analyse van de ODO's van sociale aard van SIBELGA² wordt door BRUGEL uitgevoerd in zijn verslag³ over de rechten van de huishoudelijke verbruikers en de werking van de gas- en elektriciteitsmarkten.

4 Beheer van de openbare verlichting

De DNB heeft als opdracht de aanleg, het onderhoud en de vernieuwing van de openbare verlichtingsinstallaties op het gemeentelijk wegennet en in de gemeentelijke openbare ruimten, evenals de stroomvoorziening van deze installaties.

We merken op dat er andere spelers op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meewerken aan de uitvoering van deze taak:

- Brussel Mobiliteit, dat de verlichting op de gewestelijke openbare wegen beheert;
- Leefmilieu Brussel, dat instaat voor de verlichting van de parken en de tuinen waarvoor het bevoegd is;
- De Regie der Gebouwen, voor het beheer van de verlichting van het Jubelpark.

De analyses van BRUGEL die in de volgende paragrafen worden toegelicht, zijn gebaseerd op informatie

² Deze ODO's hebben betrekking op "het beheer van beschermde klanten en winterafnemers" en het "recht op energie".

³<https://www.brugel.brussels/publication/document/rapports/2021/fr/Cahier-thematique-Droits-consommateurs-residentiels.pdf>

afkomstig uit het verslag over de uitvoering van de ODO's van 2021, maar ook op bijkomende informatie gecommuniceerd door SIBELGA.

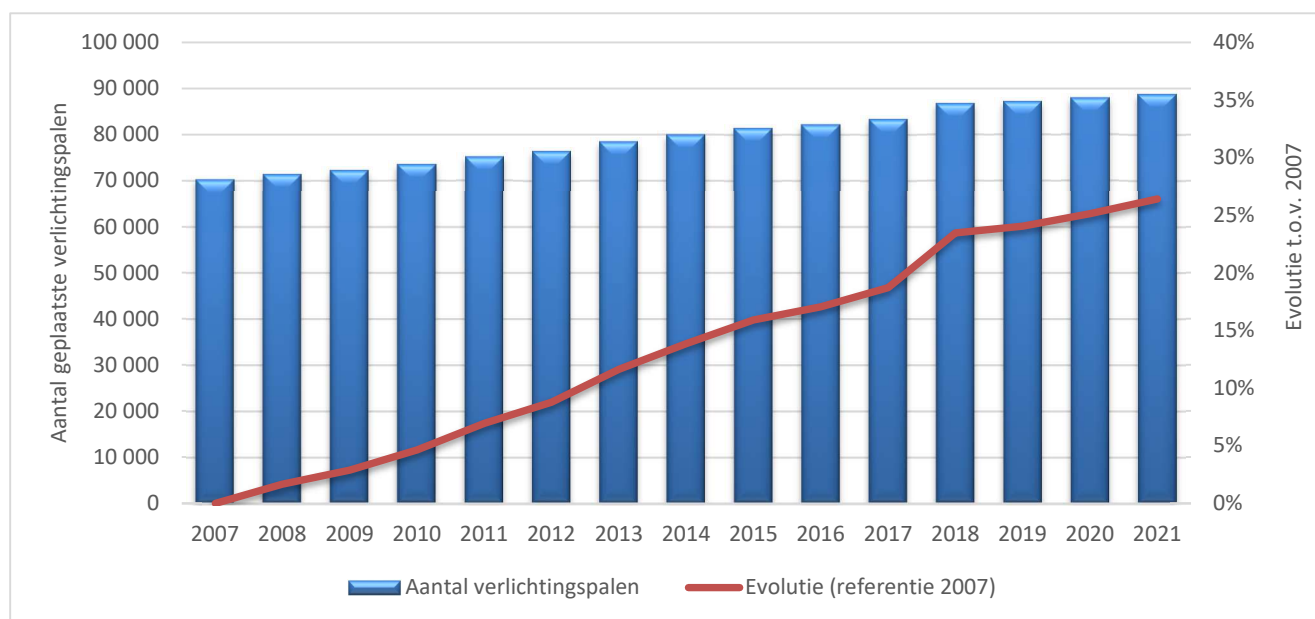
4.1 Algemene toestand van het verlichtingspark op het gemeentelijk wegennet

4.1.1 Aantal verlichtingspalen

Eind 2021 telde het Brusselse gemeentelijke openbare verlichtingsnet 88.760 lampen. Dit is een stijging van 1% t.o.v. 2020. De evolutie van het aantal lampen tussen 2007 en 2021 wordt geïllustreerd in figuur 1. Het aantal lampen is in die periode gestegen met 26,4%.

Deze stijging wordt voornamelijk verklaard door de toename van het aantal verlichtingspunten bij de vernieuwing van bestaande openbare verlichtingspalen, de uitbreiding het wegennet, de overname van installaties (woonwijken enz.) en de verlichting van nieuwe, tot dan toe onverlichte zones (bijvoorbeeld meer verlichting op oversteekplaatsen voor voetgangers).

Verder stelt SIBELGA in zijn rapport dat het verlichtingspark tegen 2030 zo'n 100.000 verlichtingspalen zou kunnen omvatten.

Figuur 1: Evolutie van het aantal verlichtingspalen

4.1.2 Technische kenmerken en energieprestaties van de verlichtingspalen

Zoals blijkt uit tabel 5 bestaat het gemeentelijke verlichtingspark voornamelijk uit twee types van lampen: metaalhalogeenlampen en hogedruknatriumlampen. Deze lampen worden als energiezuiniger beschouwd. De verhouding tussen deze twee soorten lampen is tussen 2013 en 2020 bijna volledig omgekeerd ten voordele van de witte verlichting, die afkomstig is van de metaalhalogeenlampen.

De vernieuwing van de installaties die door SIBELGA worden bediend heeft geleid tot een verbetering van de globale energieprestaties. Deze verbetering wordt met name geïllustreerd in figuur 2, waar

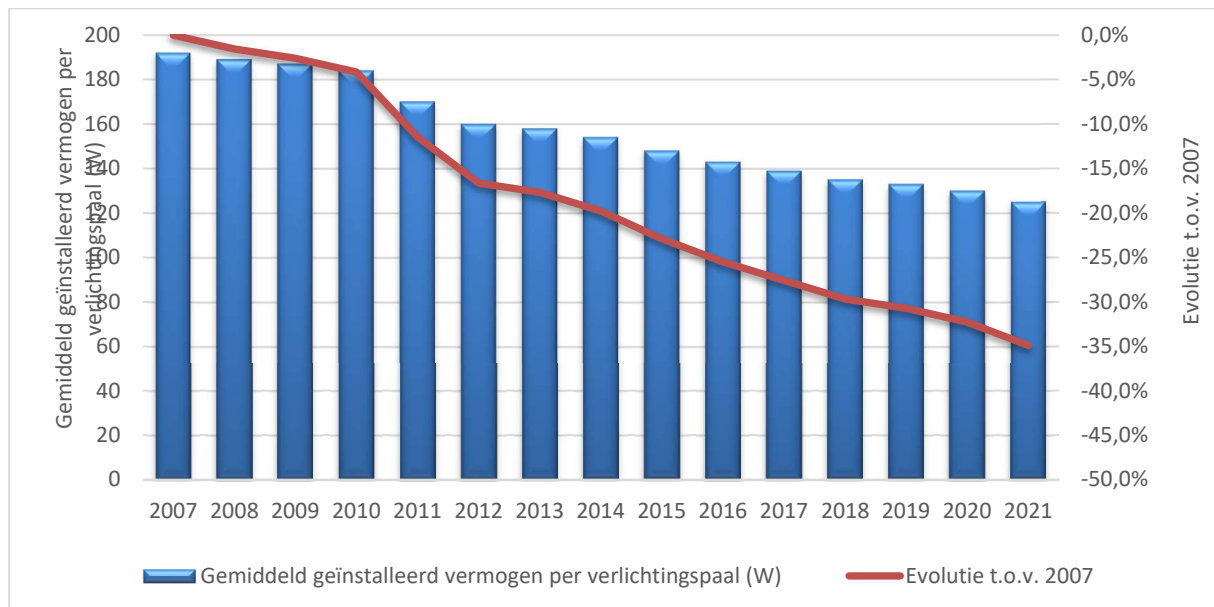
duidelijk een vermindering van het gemiddeld vermogen per verlichtingspaal kan worden waargenomen. Op figuur 5 wordt de evolutie van het energieverbruik van het openbare verlichtingsnet weergegeven.

Soorten lampen	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Hogedruk-natriumlampen	46.194	58,66%	44.978	55,90%	39.307	48,08%	32.376	38,91%	30.067	35,82%	24.750	29,74%	21.370	24,65%	17.040	19,56%	11.796	13,43%	10.663	12,01%
Metaalhalogeenlampen	21.819	27,71%	26.199	32,56%	34.600	42,32%	43.927	52,79%	48.106	57,30%	54.655	65,68%	59.856	69,05%	64.234	73,75%	69.248	78,82%	68.695	77,39%
Subtotaal	68.013	86,36%	71.177	88,47%	73.907	90,41%	76.303	91,70%	78.173	93,12%	79.405	95,43%	81.226	93,70%	81.274	93,31%	81.044	92,25%	79.358	89,41%
Hogedrukkwikdamlampen	6.349	8,06%	5.176	6,43%	4.012	4,91%	2.835	3,41%	1.818	2,17%	1.218	1,46%	857	0,99%	679	0,78%	594	0,68%	400	0,45%
Compacte fluorescerende lampen en fluorescentielampen	2.459	3,12%	2.000	2,49%	1.671	2,04%	1.706	2,05%	1.581	1,90%	1.568	1,88%	1.572	1,81%	1.449	1,66%	1.543	1,76%	1.493	1,68%
Gloeï- en halogeenlampen	255	0,32%	215	0,27%	208	0,25%	201	0,24%	177	0,21%	158	0,19%	181	0,22%	176	0,20%	148	0,17%	133	0,15%
Natriumlampen ter vervanging van kwikdamlampen	204	0,26%	203	0,25%	119	0,15%	105	0,13%	97	0,12%	80	0,1%	80	0,09%	66	0,08%	60	0,07%	51	0,06%
Gemengde lampen	32	0,04%	30	0,04%	32	0,04%	31	0,04%	26	0,03%	28	0,03%	12	0,01%	10	0,01%	6	0,01%	5	0,01%
Subtotaal	9.299	11,81%	7.624	9,48%	6.042	7,39%	4.878	5,86%	3.699	4,41%	3.052	3,67%	2.702	3,12%	2.378	2,73%	2.351	2,68%	2.082	2,35%
Inductielampen	596	0,76%	546	0,68%	535	0,65%	605	0,73%	609	0,73%	618	0,74%	597	0,69%	580	0,67%	531	0,60%	529	0,60%
Lagedruk natriumlampen	365	0,46%	355	0,44%	349	0,43%	346	0,42%	289	0,34%	215	0,26%	199	0,23%	133	0,15%	133	0,15%	72	0,08%
Xenonlampen	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Dioden (led)	480	0,61%	753	0,94%	917	1,12%	1.079	1,30%	1.179	1,40%	1.515	1,82%	1.958	2,26%	2.735	3,14%	3.792	4,32%	6.719	7,57%
Subtotaal	1.441	1,83%	1.654	2,06%	1.801	2,20%	2.030	2,44%	2.077	2,47%	2.348	2,82%	2.754	3,18%	3.448	3,96%	3.448	5,07%	7.320	8,25%
TOTAAL	78.753		80.455		81.750		83.211		83.949		84.805		86.682		87.102		87.851		88.760	

Tabel 5: follow-up van het park openbare verlichting

Van 2007 tot 2021 stellen we een daling van 35% vast van het gemiddelde vermogen per verlichtingspaal. De analyse van deze evolutie toont met name duidelijk het resultaat van de vrijwillige campagne die SIBELGA in 2010 heeft gelanceerd en die tot doel heeft de meest inefficiënte lampen op het vlak van REG (Rationeel Energiegebruik) eerst te vervangen.

Het aantal verlichtingspalen met led-technologie is de afgelopen jaren ook toegenomen, aangezien SIBELGA sedert 01/05/2019 uitsluitend dit type toestellen bestelt. Eind 2021 bestond het park uit 7,6% led-verlichtingspalen.

Figuur 2: Evolutie van het gemiddelde vermogen per verlichtingspaal

4.1.3 Dimverlichting

Volgens informatie gecommuniceerd door SIBELGA waren op 31/12/2021 (invoervertragingen niet meegerekend) waren 7.200 verlichtingspalen "dimbaar". Dit percentage zoude hoogte moeten ingaan, met de implementatie van het Intelligent Street Lighting (ISL)-project, dat onder meer als doel heeft om de lampen op afstand te bedienen.

Merken we ook op dat de ledverlichting die is besteld vanaf 01/05/2019 ook op afstand bediend kan worden (en dus ook een dimfunctie heeft). Deze lampen zijn immers uitgerust met een connector, bedoeld voor de implementatie van ISL sinds 01/07/2020 (de verlichtingscontroller is geïnstalleerd via eenvoudige plug & play).

4.2 "Bouw"activiteiten gerealiseerd in 2021

In 2021 heeft SIBELGA 2.821 nieuwe verlichtingspalen geïnstalleerd (vervanging en uitbreiding). SIBELGA heeft ook 667 verlichtingspalen geplaatst in het kader van "kleine werken"⁴. Het aantal

⁴ Voorbeelden: de vervanging van een behuizing, schade veroorzaakt door derden, ...

geplaatste lichtpalen blijft, net als de voorgaande jaren, ver onder het niveau van de vooropgestelde hoeveelheden (3.400 nieuwe lichtpalen, los van reparaties).

4.3 "Onderhouds"activiteiten gerealiseerd in 2021

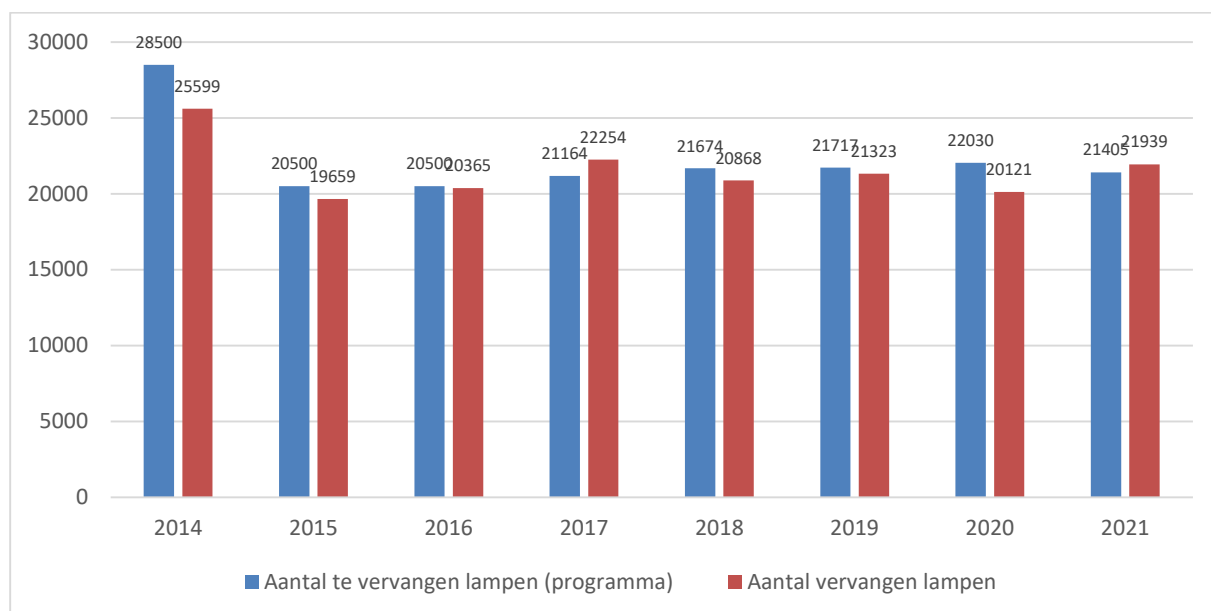
SIBELGA voert twee soorten onderhoudsactiviteiten uit in het gemeentelijk verlichtingspark:

- Preventief onderhoud (of systematisch onderhoud);
- Correctief onderhoud (of reparaties).

4.3.1 Systematisch onderhoud

Het programma voor de systematische vervanging van de lampen is erop gericht om preventief te werken en storingen en de daarmee samenhangende interventiekosten te vermijden. Die systematische vervanging wordt uitgevoerd volgens de gemiddelde levensduur van de lampen.

Figuur 3 illustreert de evolutie van het aantal lampen die preventief worden vervangen per jaar.

Figuur 3: Evolutie van de vervangen lampen in het kader van het preventieve onderhoud

Ter herinnering: het verschil tussen de resultaten van 2014 en de jaren daarna hangt samen met de verandering in de vervangingsfrequentie van de lampen. Op grond van studies en metingen die in het laboratorium werden uitgevoerd, heeft SIBELGA in 2015 immers beslist om de vervangingsfrequentie te verminderen. Zo verlaagde het vervangingstempo van 2 naar 3 jaar voor de witte lampen en van 3 naar 4 jaar voor de gele.

BRUGEL had SIBELGA overigens gevraagd om deze keuze te verantwoorden vanuit economisch oogpunt. Uit de analyse van SIBELGA is gebleken dat het wijzigen van de frequentie het mogelijk heeft gemaakt om de totale kosten voor het vervangen van lampen (preventief en correctief onderhoud) te verminderen.

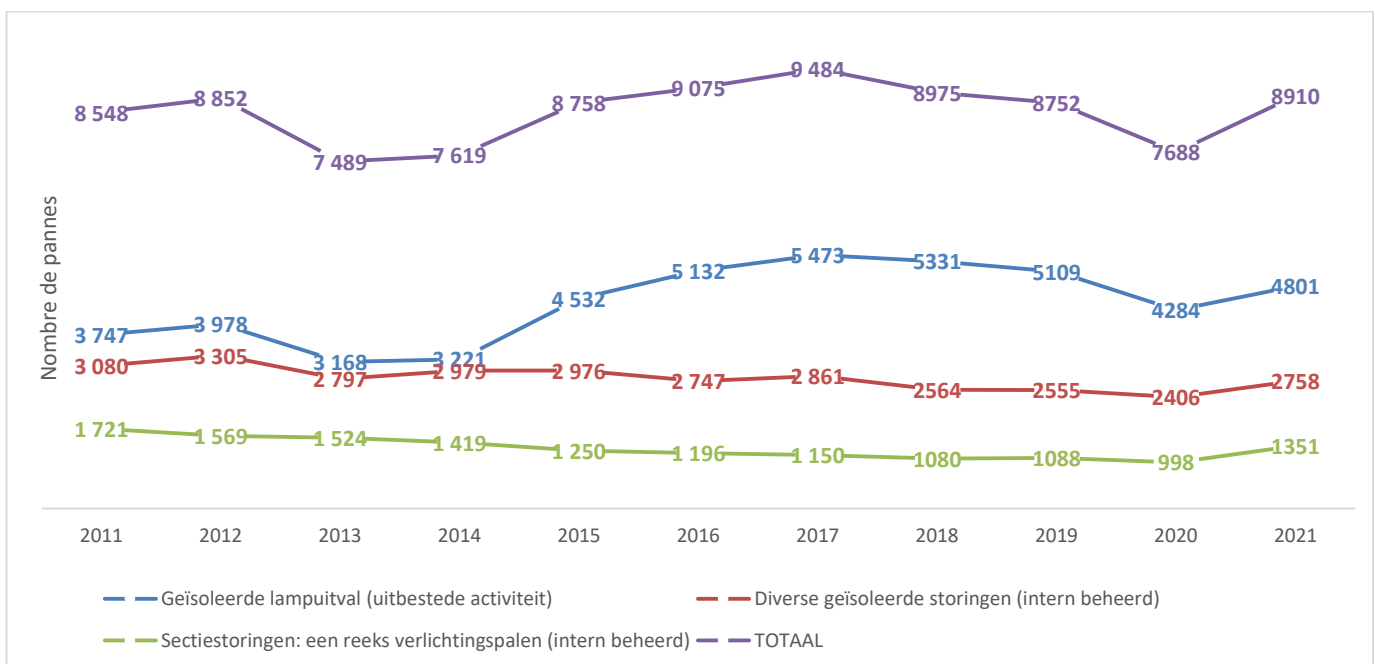
4.3.2 Herstelling

Het correctieve onderhoud of het repareren bestaat erin defecte lampen en verlichtingspalen te vervangen en stroomkabels, behuizingen, palen, enz. te herstellen.

Storingen worden aan de dispatching gemeld of via de website www.sibelga.be. Via een webtool kunnen alle reeds gekende en opgeloste storingen op een kaart worden weergegeven. Sinds 2016 is een koppeling naar de gewestelijke app Fix My Street actief, waarmee de staat van de gemelde storingen ook automatisch zichtbaar is.

De evolutie van het aantal storingen sinds 2011 wordt geïllustreerd in figuur 4 en laat zien dat het totale aantal geregistreerde storingen in 2021 met 16% is gedaald ten opzichte van 2020.

SIBELGA verklaart deze stijging door het feit dat 2020 een abnormaal rustig jaar was, wat meer te wijten was aan de impact van COVID-19⁵ dan aan een daling van het aantal storingen. In 2021 bereiken we waarden die gevoelig dichter liggen bij deze van 2019.

Figuur 4: Evolutie van de verschillende types storingen

BRUGEL heeft SIBELGA geïnterpelleerd over de stijging van de "sectiestoringen", die bijna 20% bedraagt tussen 2019 en 2021. Ter herinnering: de sectiestoringen hebben een zeer grote impact, want ze kunnen tot gevolg hebben dat een hele weg zonder verlichting valt. SIBELGA legt deze stijging als volgt uit:

- Door disfuncties veroorzaakt door het beheer van de CAB. Deze toestellen worden gebruikt om de verlichtingspalen aan en uit te zetten;
- De stijging van het aantal gevallen van vandalisme.

⁵ Het aantal meldingen door burgers zal immers gedaald zijn door maatregelen genomen door de autoriteiten, zoals de lockdown of avondklok.

Bovendien stelt SIBELGA in haar rapport een analyse van het herstellingspercentage per type storing voor. De reparatietermijnen in tabel 6 zijn deze overeengekomen tussen SIBELGA en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit reparatiepercentage is historisch gezien heel goed (meer dan 92% van de termijnen wordt nageleefd en dit voor elk type storing).

	Overeengekomen herstellingstermijnen	Gemiddeld percentage herstellingen 2015	Gemiddeld percentage herstellingen 2016	Gemiddeld percentage herstellingen 2017	Gemiddeld percentage herstellingen 2018	Gemiddeld percentage herstellingen 2019	Gemiddeld percentage herstellingen 2020	Gemiddeld percentage herstellingen 2021
Geïsoleerde lampuitval (uitbesteed aan aannemers)	5 werkdagen	93,8%	96,4%	97,9%	83%	94,8%	94,8%	83,6%
Diverse geïsoleerde storingen (toevertrouwd aan de technici van SIBELGA)	5 werkdagen	93,3%	93,9%	96,6%	95,9%	94,7%	92,4%	96,6%
Sectiestoringen	2 werkdagen	93,4%	96,7%	96,8%	96,3%	95,8%	96,3%	92,7%

Tabel 6: Herstellingstermijnen en -percentages

Het herstellingspercentage binnen de vooropgestelde termijn voor geïsoleerde lampuitval dat is uitbesteed aan aannemers is gedaald in 2021. SIBELGA legt dit uit door een slechte werking bij één van de nieuwe aannemers aan wie de opdracht was toegekend, maar meldt dat de gemelde problemen zijn opgelost.

BRUGEL wenst te benadrukken dat de termijnen die tussen SIBELGA en de gemeenten zijn overeengekomen om storingen te herstellen, vrij kort zijn in Brussel, in vergelijking met de andere gemeenten van het land⁶. Dit geldt met name voor de vervangingstermijn van defecte lampen (5 werkdagen in Brussel). Deze termijnen zijn het bewijs dat de overheid en de DNB een hoge kwaliteit van dienstverlening nastreven.

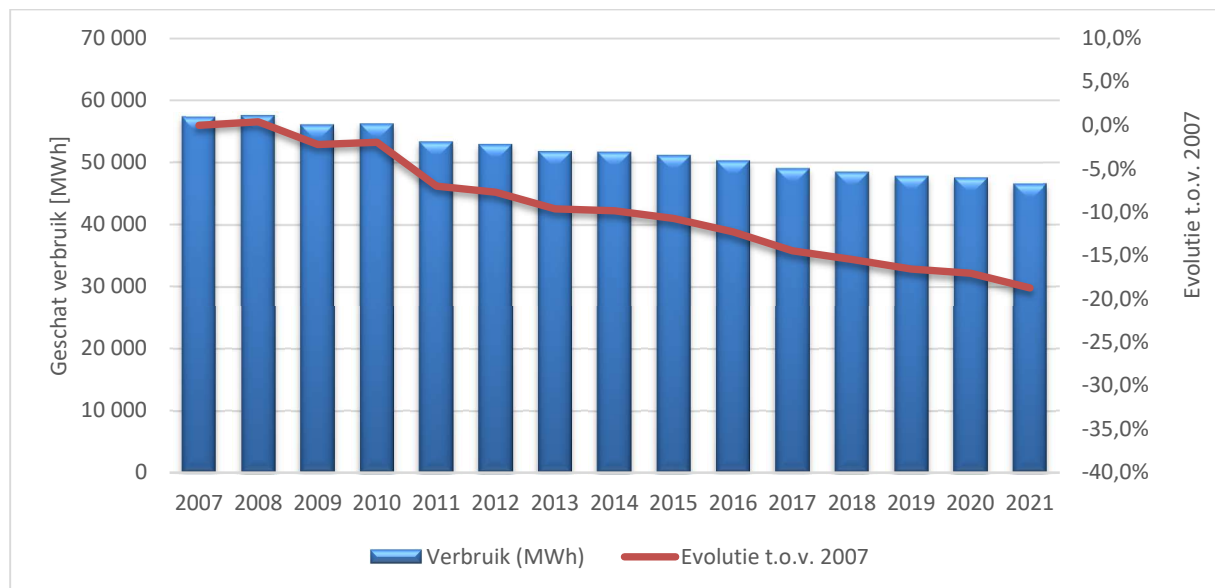
4.4 Stroomverbruik van de verlichtingspalen in 2021

Ter herinnering, het energieverbruik van de verlichtingspalen wordt niet gemeten, maar geraamd door het aantal werkingsuren te vermenigvuldigen met de door SYNERGRID (Federatie van de netbeheerders elektriciteit en aardgas in België) vooraf vastgelegde vermogensforfaits voor elk type lamp.

⁶ Ores treedt op binnen een interventietermijn van 15 werkdagen (deze termijn geldt voor alle soorten interventies, met uitzondering van storingen die verband houden met een probleem op het elektriciteitsnet of wanneer het verlichtingstoestel onherstelbaar is). In noodgevallen kan de interventietijd tot 2 of 3 dagen worden teruggebracht, op verzoek van de gemeente. RESA vervangt de defecte lampen (behalve wanneer de storing gepaard gaat met een plots en volledig uitvallen van de openbare verlichting in één of meer aanpalende straten) in het kader van zijn periodieke controlerondes: driemaandelijks tijdens de zomermaanden en tweemaandelijks tijdens de wintermaanden.

De evolutie van het stroomverbruik van de verlichtingspalen is geïllustreerd in figuur 5.

Zoals uitgelegd in de vorige verslagen, heeft SYNERGRID in 2010 de vermogens die aan meerdere types lampen werden toegewezen herzien op basis van een onsite meetcampagne, met als gevolg een vermindering met 6,6% van het geïnstalleerde vermogen van het door SIBELGA beheerde verlichtingspark.

Figuur 5: Evolutie van het stroomverbruik van de verlichtingspalen

Het vernieuwingsprogramma van de installaties heeft SIBELGA in staat gesteld om de energieprestaties van zijn park verlichtingspalen aanzienlijk te verbeteren. Zoals weergegeven in afbeelding 5 is het geschatte verbruik tussen 2007 en 2020 met 17% gedaald, terwijl het aantal geplaatste lichtpalen in dezelfde periode is gestegen met 25%.

Daarnaast vindt BRUGEL dat, in het kader van de huidige energiecrisis en forse prijsstijgingen, een controle van het verbruik onontbeerlijk is. De resultaten van het project voor de implementatie van ISL, waarbij één van de doelstellingen een lager verbruik is, moeten worden aangetoond door de DNB (zie punt 5.5.4).

4.5 Aandachtspunten

4.5.1 Belichting van het erfgoed

In overeenstemming met de aanbevelingen van BRUGEL heeft de Brusselse regering in haar beslissing van 6 mei 2021 over de goedkeuring van het verslag van de ODO's van SIBELGA voor 2019 het principe aangenomen dat de kosten voor de installatie, het onderhoud of het verbruik van verlichting die gebruikt zou worden in het kader van de valorisatie van erfgoed, moeten worden verworpen.

Dit principe werd bekrachtigd in het kader van de wijziging van de elektriciteitsordonnantie die in maart 2022 werd aangenomen door het parlement. Immers, artikel 24bis, §1, 2 van de

elektriciteitsordonnantie bepaalt vanaf nu dat de opdracht voor openbare verlichting geen betrekking heeft op decoratieve verlichting.

Op grond van deze beslissing vroeg BRUGEL SIBELGA om eventuele kosten in verband met de belichting van het erfgoed apart te houden. Daaruit blijkt, na de informatie meegedeeld door SIBELGA, dat de kosten verbonden aan de decoratieve openbare verlichting in 2021 66.326 euro bedroegen wat betreft verbruik en 2.686 euro wat betreft bedrijfskosten.

In deze context beveelt BRUGEL de regering aan om het bedrag van 69.012 euro te verwerpen in het kader van haar goedkeuring van het verslag van de ODO's 2021.

4.5.2 Beheer van de verlichtingspalen op gekadastreerde percelen

Ter herinnering, uit het verslag van de ODO's 2020 bleek dat SIBELGA verlichtingsinstallaties heeft geërfd die zich soms op privédomeinen bevinden. Na een eerste werk van inventarisering uitgevoerd in 2012-2013, heeft de DNB retrocessieregels op punt gesteld. SIBELGA plant zo om installaties te beheren die zich bevinden op gekadastreerde percelen en die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de toegang tot het perceel is vrij voor iedereen;
- de toegang is gratis;
- de gemeente onderhoudt de ruimte (begroeiing, afval, wegen).

In het kader van zijn analyse vroeg BRUGEL SIBELGA in 2021 om het aantal betrokken installaties nader aan te geven. **Blijkt dat er 9.937 lichtpunten zijn geïnstalleerd op gekadastreerde percelen, zijnde 11% van het totaal.** Zoals hierboven vermeld, hoeven niet al deze installaties te worden geretrocedeerd: sommige kunnen deel uitmaken van de gemeentelijke openbare verlichting volgens de vastgestelde criteria.

Het is in dat kader dat BRUGEL in zijn [Advies nr. 329](#) over het verslag van de ODO's van SIBELGA voor het jaar 2020 van mening is dat de **DNB een juridische analyse moet uitvoeren om erop toe te zien dat de toepassing van de criteria die beogen om voorzieningen die zich bevinden op gekadastreerde percelen te integreren in het beheer van de gemeentelijke openbare verlichting, in overeenstemming is met de bepalingen van de elektriciteitsordonnantie.** Artikel 24bis §1 2° van de ordonnantie bepaalt immers dat de DNB is belast met een exclusieve opdracht inzake de installatie, het onderhoud en de vernieuwing van de installaties van openbare verlichting op het wegennet en **in de gemeentelijke openbare ruimten.**

Deze aanbeveling werd opgevolgd door de Regering in de beslissing over de goedkeuring van het uitvoeringsverslag van de ODO's voor het jaar 2020: "*De Regering belast SIBELGA met het uitvoeren van een juridisch onderzoek over de integratie van de verlichtingsinstallaties die zich bevinden op gekadastreerde percelen in het beheer van de openbare verlichting **en om een inventaris op te stellen van deze installaties en de conclusies van dit onderzoek en deze inventaris te communiceren aan BRUGEL tegen uiterlijk 30 september 2022***".

BRUGEL wijst de DNB er dus op dat het onderzoek en de inventaris tegen uiterlijk 30 september 2022 moeten worden meegedeeld.

4.5.3 Investeringscriteria

In zijn eerdere adviezen heeft BRUGEL de noodzaak benadrukt om de investeringscriteria voor de vernieuwing van het openbare verlichtingspark te formaliseren. Tot nu toe deelde SIBELGA deze criteria alleen per brief mee aan de gemeenten.

Het formaliseren en objectiveren van deze criteria is echter van essentieel belang, in acht genomen dat ze met name bepalend zijn voor de tenlasteneming van de kosten binnen het ODO-budget. **BRUGEL is immers van mening dat onnodige overinvesteringen, die aan de Brusselse gebruiker zouden worden doorgerekend via zijn elektriciteitsfactuur, tot elke prijs moeten worden vermeden.**

In het uitvoeringsverslag voor de ODO's voor het jaar 2021 is SIBELGA begonnen met een antwoord op dit verzoek door de richtlijnen voor deze investeringscriteria voor te stellen. BRUGEL vraagt daarnaast dat de ODO-verslagen en -programma's ook de richtlijnen vermelden voor de samenwerking tussen de DNB en de gemeenten over de keuze van de verlichtingspalen (vanuit esthetisch standpunt) en de goedgekeurde kosten. BRUGEL vraagt eveneens aan SIBELGA om de manier te formaliseren waarop investeringsprojecten worden vastgelegd en geprioriteerd tussen de verschillende gemeenten.

4.5.4 Opvolging van de businesscase van het project Intelligent Street Lighting

SIBELGA gaat verder met de installatie van verlichtingspalen met ledlampen, die ook op afstand kunnen worden bediend in het kader van de implementatie van ISL. De ontwikkeling van deze technologieën zal SIBELGA in staat stellen om de kwaliteit van de dienstverlening aan de Brusselaars te verhogen en de algemene energie-efficiëntie van haar verlichtingspark te verbeteren. De ontwikkeling van deze projecten leidt echter tot een verhoging van het totale programmabudget voor deze ODO.

In haar eerdere ODO-programma's had SIBELGA de verwezenlijking van het ISL-project verantwoord door het opstellen van een "neutrale" businesscase. De kosten van de uitvoering van dit project zouden daarbij in het algemeen worden gecompenseerd door de verwachte opbrengsten. Gezien het belang van het project acht BRUGEL het noodzakelijk dat SIBELGA in haar toekomstige verslagen een specifieke opvolging van deze businesscase voorstelt.

Deze aanbeveling werd gevolgd door de Regering bij de goedkeuring van het ODO-programma voor 2022: *"De Regering vraagt aan SIBELGA om vanaf haar volgend verslag een opvolging van de businesscase Intelligent Street Lighting voor te stellen"*.

SIBELGA heeft aan BRUGEL bevestigd dat het ODO-programma voor het jaar 2023 een opvolging van de businesscase van het ISL-project zal bevatten.

4.5.5 Evolutie van de activiteit van het beheer van de openbare verlichting

Zoals aangegeven in zijn advies over het verslag van de ODO's voor 2020, meent BRUGEL dat het raadzaam is om gericht na te denken over de evolutie van de organisatie, door de overheden, van het beheer van de openbare verlichting in Brussel.

Van de opties die BRUGEL heeft geopperd, noemen we:

- De analyse van een gecentraliseerd beheer van de openbare verlichting zowel op gewestelijk als op gemeentelijk vlak;

- De uitwerking van een gediversifieerde financiering van de openbare verlichting. Momenteel wordt het geheel van de kosten doorgerekend via de elektriciteitsfacturen van de Brusselse consumenten. Deze denkpiste wordt nog zinvoller in het kader van de huidige energiecrisis.

5 Stroomtoevoer voor kermissen en festiviteiten

Art. 24 bis 8° van de elektriciteitsordonnantie bepaalt dat bij afname van elektriciteit van het distributienet, het leveren van elektriciteit voor tijdelijke festiviteiten op de weg volgens de technische en financiële voorwaarden bepaald bij of krachtens het technisch reglement van het net, deel uitmaakt van de openbare dienststopdrachten ten laste van SIBELGA.

Ter herinnering: hoewel het aanvankelijk de bedoeling was dat de financiële voorwaarden van toepassing op de aansluiting, het administratieve beheer en de verbruikte energie het zouden toelaten dat de bij deze activiteit gegenereerde inkomsten alle kosten dekken, moeten we vaststellen dat een dergelijk evenwicht in de praktijk niet kan worden gerealiseerd.

Het bedrag ten laste van de tarieven voor 2021 bedroeg 186.052 euro (124.923 euro in 2020). Dit bedrag, dat veel hoger was in 2021 dan in 2020, wordt verklaard door een bepaalde hervatting van de activiteiten nadat het jaar 2020 sterk was getroffen door de gezondheidscrisis. Toch dekken de inkomsten van 2021 niet de kosten van deze activiteit. Ter herinnering: bij de goedkeuring van de tarieven 2020-2024 in 2019⁷ heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om het dekkingspercentage van de aansluitingstarieven "kermissen en feestelijkheden" op te trekken tot 100%. Het gevolg van die stellingname was een aanzienlijke stijging van de tarieven voor deze diensten. In de context van de gezondheidscrisis en na diverse klachten van kermisexploitanten heeft BRUGEL, in overleg met het kabinet van de minister van energie, zich uitgesproken voor een tariefbevroezing voor een deel van het jaar 2020 en voor 2021 op het niveau van de tarieven van 2019.

Zoals SIBELGA vermeldt in zijn verslag: "*In zijn advies 2020/1120-314 (zie blz. 44/46) over de openbare dienstverlening in 2021 door Sibelga, verzocht Brugel de Regering deze overgangsaanpak te bekrachtigen, in afwachting van de opnemings van een tariefriichtlijn in de elektriciteitsordonnantie voor 2022 en de daaropvolgende jaren. Bij gebrek aan een dergelijke tariefriichtlijn geeft BRUGEL aan, in zijn advies 2021/126-315 (zie p. 38/54) over het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de elektriciteits- en gasordonnantie, dat een cost reflective aanpak zich zal opdringen*".

BRUGEL vestigde de aandacht van de wetgever op het feit dat zulke richtlijnen tot nu toe niet lijken te zijn opgenomen in het ontwerp tot wijziging van de ordonnantie. De ordonnantie gestemd op 17 maart 2022 heeft uiteindelijk geen richtlijn over de kwestie voorzien, maar bepaalt wel dat kosten verbonden aan deze activiteit die niet worden gedekt door de inkomsten, kunnen worden vergoed door de begroting van de openbare dienststopdrachten.

⁷<https://www.brugel.brussels/publication/document/decisions/2019/fr/DECISION-122bis-approbation-nouveaux-tarifs-ELEC.pdf> p.26

6 Conversie van arm gas naar rijk gas

De artikelen 18 en 18bis van de gasordonnantie zoals gewijzigd door de ordonnantie van 23 juli 2018 bevatten in hun bepalingen nieuwe openbare dienstopdrachten voor de beheerder van het gasdistributienet. Deze nieuwe opdrachten bestaan voornamelijk uit begeleidingsmaatregelen bij het conversieproject gas dat is gepland voor de periode 2020-2024. Het gaat voornamelijk om:

- 1) de verspreiding van duidelijke en objectieve informatie, binnen een gepaste termijn, over de doelstellingen nagestreefd in het plan voor de gasconversie, de modaliteiten voor de uitvoering ervan en de gevolgen;
- 2) de opstelling en de goede uitvoering van het plan voor de aanpassing van het net met het oog op de conversie van het gasnet;
- 3) de financiering van de compatibiliteitscontroles en desgevallend van de aanpassingen die dienen te gebeuren aan de toestellen van de netgebruikers die zich in een kwetsbare of achtergestelde situatie bevinden.

Wat betreft het communicatieluik, stuurde SIBELGA in 2021 225.000 brieven uit naar de DNG's die in juni 2021 werden omgezet, in overeenstemming met het door de Brusselse Regering goedgekeurde communicatieplan. Het betreft een herinnering drie maanden nadat de conversie is gebeurd. Deze herinnering is een aanvulling op acties die reeds werden ondernomen in de voorgaande jaren (een gedetailleerde en up-to-date website, informatievergaderingen, ...).

Wat de aanpassing van het net betreft: Het aanpassingsplan van het net dat SIBELGA heeft voorbereid omschrijft een gedetailleerd conversieplan. Terwijl de uitvoering van de conversie over een periode van ongeveer 3 jaar diende te worden gespreid, tussen 2020 en 2022, hebben de verstoringen veroorzaakt door het coronavirus de conversie in 2022 vertraagd. De voorbereidende investeringswerkzaamheden voor het net werden opgenomen in het investeringsplan van SIBELGA en maken geen deel uit van het programma en van de begroting van de ODO's.

Wat betreft de financiering van de compatibiliteitscontroles⁸, blijft het aantal premies dat in 2021 werd toegekend, erg laag. Er werden immers maar 229 premies van 100 euro toegekend, terwijl het programma er 1.500 voorzag.

Gelet op het lage aantal premies dat in 2021 werd toegekend, is het grootste deel van het budget dat werd gebruikt om de premies te financieren voornamelijk gerelateerd aan beheerskosten (€ 393,3k op een totaal van € 418,6k).

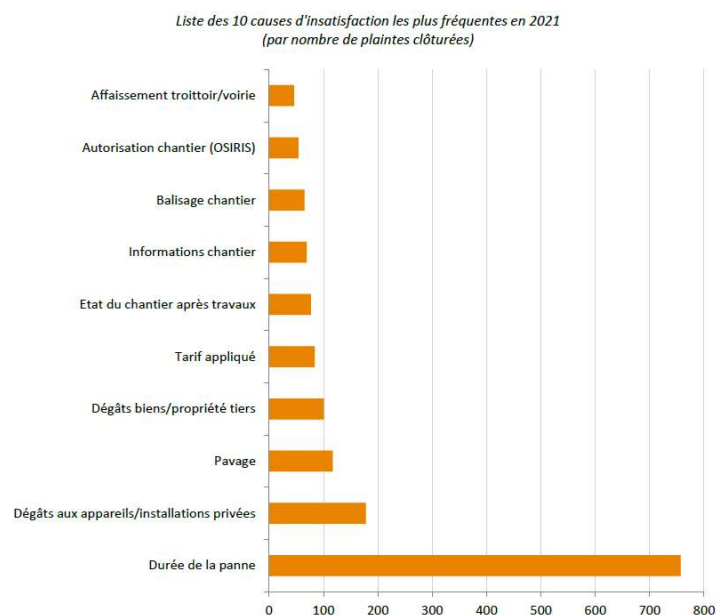
7 De relatie met de consument

In zijn ODO-verslag 2021 geeft SIBELGA volgende cijfers over de klachtenbehandeling:

⁸ Het Gewest heeft een premiemechanisme in het leven geroepen voor gezinnen die aan de voorwaarden van categorie C van de energiepremies voldoen. Het bedrag van deze premie (100 euro) moet deels de kosten compenseren van de periodieke controle (waarvan het bedrag wordt geraamd op 180 euro excl. btw), in het kader waarvan de erkende technicus de compatibiliteitscontrole van het H-gas en indien nodig de afstelling van het toestel uitvoert, conform de herziening van de EPB-verwarmingsreglementering die op 1 januari 2019 van kracht werd. Deze premie, gefinancierd door SIBELGA, wordt toegekend door Leefmilieu Brussel volgens dezelfde procedures als de andere energiepremies.

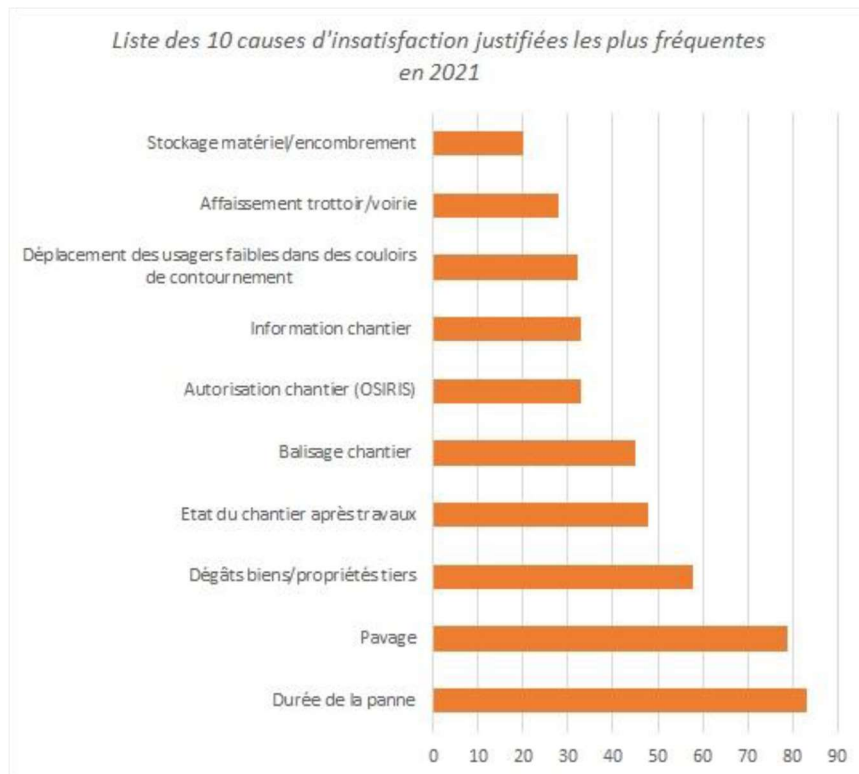
- Er werden 2.241 klachten geregistreerd, oftewel een stijging van 56,17% tegenover 2020;
- Het gemiddeld percentage gegronde klachten bedroeg 27,49%;
- Er werden 781 aanvragen tot schadevergoeding ingediend in 2021, waarvan er 391 effectief werden uitbetaald; Het aantal aanvragen steeg met 50% ten opzichte van 2020;
- 75,01% van de klachten waren afkomstig van fysieke personen (dus 1.681 klachten) en 24,99% (of 560 klachten) van "Organisaties", waarvan 39,28% (of 220 klachten) van "Gemeentes/Gemeentebedrijven".

Onderstaande figuur illustreert de 10 vaakst voorkomende oorzaken van ontevredenheid in 2021:

Figuur 6: Lijst van de 10 vaakst voorkomende oorzaken van ontevredenheid in 2021 t.o.v. het aantal afgesloten klachten (Bron: SIBELGA)

Onderstaande tabel bevat de rangschikking van de 10 meest voorkomende oorzaken van gegronde klachten:

Figuur 7: Rangschikking van de oorzaken van de gegronde klachten (Bron: SIBELGA)

Het aantal klachten over bepaalde specifieke procedures is weergegeven in onderstaande tabel:

Processus/Causes	Nombre de plaintes (2021)	Plaintes justifiées	Plaintes non justifiées
MOZA	76	2	74
Consommation Hors Contrat	31	0	31
Consommations suite manipulation compteur	38	1	37
Estimations	40	17	23
Rectifications (période)	12	2	10

Bron: SIBELGA

Bovendien worden bepaalde geschillen die rechtstreeks verband houden met de facturering van het verbruik door de DNB behandeld door de desbetreffende dienst.

Zoals in het vorig jaarverslag, prijst BRUGEL SIBELGA's proactieve aanpak om bovenstaande informatie te integreren in het nieuwe programma 2021, naar aanleiding van de opmerking van BRUGEL in 2019.

Verder haalt BRUGEL nog de volgende punten aan:

- Zoals aangegeven in het verslag van vorig jaar, was het BRUGEL niet duidelijk op welke manier bepaalde types klachten, waaronder ontijdige stroomuitval, worden behandeld. SIBELGA verduidelijkt in dit verslag dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen de "duur van de storing" en de "ontijdige stroomuitvallen". Blijkbaar omvatte deze laatste categorie de onaangekondigde en herhaalde stroomuitvallen, en de klachten gekoppeld aan de duur van de storing. De nieuwe categorie "duur van de storing" bevat voortaan de onderbrekingen van unieke leveringen waarvoor de DNG's klachten hadden over de duur. Er zijn dus minder klachten voor "ontijdige stroomuitvallen" dan er klachten zijn ingevoerd over de duur van de storing.
- BRUGEL verbaast zich dat er geen klachten zijn over andere opdrachten van SIBELGA, zoals het beheer van het toegangs- en gegevensregister, de tenlasteneming van beschermde klanten, de toegang tot het net, ...
- SIBELGA geeft deze keer, op vraag van BRUGEL, een motivering voor de gegronde klachten die verband houden met MOZA, buitencontractueel verbruik, frauduleus verbruik, schattingen en rechtzettingen. De motieven zijn essentieel voor een beter begrip van werking van de consumentenrelaties tussen de consument en de DNB.

8 Opmerkingen betreffende SolarClik en NrClick

De ODO's "SolarClik" en "NrClick" geven geen aanleiding tot opmerkingen vanwege de regulator. BRUGEL neemt nota van het feit dat het SolarClick-programma is afgelopen eind 2021 en dat het kabinet van de minister van Energie, Leefmilieu Brussel en SIBELGA samenwerken om het initiatief verder te zetten en te versterken en om dit project een vervolg te geven in het kader van RenoClick. Daarnaast werd in het jaar 2021 een aanzienlijke vooruitgang geboekt voor het project NRClick.

9 Conclusie

De belangrijkste opmerkingen van BRUGEL betreffende het verslag over de uitvoering van de openbare dienststopdrachten (ODO) van SIBELGA in 2021 en de aanvullende informatie meegedeeld door SIBELGA zijn:

1. Betreffende het totale budget van de ODO's:

BRUGEL stelt vast dat het gerealiseerde budget van de ODO's voor elektriciteit en gas samen met 14% is gestegen tussen 2020 en 2021. Deze stijging is vooral het gevolg van de hogere kosten die verbonden zijn aan het beheer van openbare verlichting. In 2021 kon overigens 83% van het vooropgestelde budget gerealiseerd worden.

2. Betreffende de ODO's van sociale aard:

BRUGEL verwijst naar de analyse uitgevoerd in zijn verslag² over de rechten van de huishoudelijke afnemers en de werking van de gas- en elektriciteitsmarkten in 2021.

3. Betreffende het beheer van de gemeentelijke openbare verlichting:

Conform de aanbevelingen geformuleerd door BRUGEL, verduidelijkt de wijziging van de elektriciteitsordonnantie aangenomen in maart 2022 door het parlement dat de opdracht voor openbare verlichting niet geldt voor decoratieve verlichting. In dit kader heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om de eventuele kosten verbonden aan de belichting van het erfgoed afzonderlijk te houden. Hieruit blijkt dat de kosten gekoppeld aan het beheer van de decoratieve openbare verlichting in 2021 66.326 euro bedroeg wat betreft verbruik en 2.686 euro wat betreft de exploitatiekosten. Bijgevolg **beveelt BRUGEL aan de Regering aan om het bedrag van 69.012 euro te verwerpen bij de goedkeuring van het verslag van de ODO's in 2021.**

Bovendien is BRUGEL van mening dat het zinvol zou zijn dat er een denkoefening tot stand zou komen over de evolutie van de organisatie van het beheer van de openbare verlichting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een eerste denkpiste zou gericht kunnen zijn op de synergieën tussen het beheer van de verlichting van het gemeentelijke wegennet (opdracht van SIBELGA) en deze van de gewestelijke wegen (die beheerd wordt door Brussel Mobiliteit). Een tweede denkpiste kan zijn dat de financiering van deze ODO gebeurt zoals in andere gewesten. Immers, de kosten voor de openbare verlichting worden momenteel doorgerekend via de elektriciteitsfacturen van de Brusselse consumenten. BRUGEL meent dat het opportuun is om deze kosten niet volledig op de consumenten af te wentelen. Deze evolutie wordt nog zinvoller in het kader van de huidige energiecrisis.

4. Betreffende de relatie met de consument:

Zonder de kwaliteit van de klachtenbehandeling die BRUGEL altijd heeft ervaren bij SIBELGA in twijfel te trekken, herinnert BRUGEL eraan dat het belangrijk is om het systeem voor de rangschikking en behandeling van klachten meer helder te maken, om te beschikken over

²<https://www.brugel.brussels/publication/document/rapports/2021/fr/Cahier-thematique-Droits-consommateurs-residentiels.pdf>

relevante en duidelijke gegevens om de kwaliteit van de uitvoering van de opdrachten van de DNB grondig te kunnen beoordelen.

5. Betreffende de L/H-conversie:

In 2021 was er een belangrijke fase van dit project wat betreft het aantal betrokken bevoorradingspunten en SIBELGA heeft tijdens deze fase geen enkel probleem vastgesteld. Wat betreft de financiering van de compatibiliteitscontroles, stelt BRUGEL vast dat, net zoals in de voorgaande jaren, het aantal premies dat in 2021 werd toegekend, erg laag blijft, rekening houdend hoeveel mensen hier potentieel van zouden kunnen genieten.

BRUGEL adviseert de Regering bijgevolg om het ODO-verslag 2021 goed te keuren, mits de volgende voorwaarden :

- Het verwerpen van de totale kosten in verband met het onderhoud en het verbruik van verlichting bedoeld om het erfgoed te belichten (69.012 euro);

* *
*